

आदर्श प्रश्न पत्र

विशेषज्ञ: डोगरी

CLASS : 12TH

MM: 80

सुआल-1

हेठ दिते गेदे गद्यांशे गी शैल चाल्ली पढियै पुच्छे गेदे सुआलें दे जवाब देओ।

(3x5=15)

(क)

"समरोली पुज्जियै रशीद गी फ्ही इक बारी अपना बचपन चेतै आई गेआ ढकिक्यें, नाडुएं, जाडें इक बारी फ्ही उसगी फुफ्फी दे घरे दा ओह् हिरख चेतै आई गेआ। संगियें- साथियें कन्नै छूह-छपाई, डड-प्लाऊ मनै च लुअरे देन लगे। चौंसा अम्ब ते किंबै दे चटकारे चेता आई गे। पर ओहदी अम्मीं दे थाहा ओहदी ओहदी फुफ्फी उसगी सम्हालदी ही। अम्मी 47 दे शोरेश च पाकिस्तान गेई उठी ही। ओहदे अब्बा गी छिडकै पर गै कुसै ने लम्मा पाई लेआ हा। ओहदा बड्डा भ्राऊ बशीर जेहका टुरी सकदा हा उसगी औंगली लाईयै ओह् चाचे कन्नै जम्मू दा सियालकोट पुज्जी गेई ही। फ्ही मते चिरें पता लगा हा जे चाचा ते अम्मी त्रै-चार व्याणे होने मगरा ल्हार जाई बस्सी गे हे -उत्थैं उंदा बस्सें-गड्डियें दा बपार हा। रशीद गी पिच्छें फुफ्फी कोल छोड़ना पेआ हा की जे तदू ओह् कुच्छड़ हा।"

प्र० 1. रशीद गी अपने बचपनै दा केह् चेता आया?

प्र० 2. रशीद पासेआ बचपनै च खेड्डी गेदी खेड्डें दे नांड लिखो?

प्र० 3. रशीद दे बड्डे भ्राऊ दा नांड लिखो?

प्र० 4. रशीद दा चाचा ते अम्मी कुनैं कारणे करी पाकिस्तान टुरी गे हे?

प्र० 5. रशीद दी अम्मी रशीद गी कुदे स्हरै छोड़ियै पाकिस्तान गेई ही?

(ख)

आखदे न माहू इक समाजी पशु ऐ। मशहूर साईंसदान डार्विन दे मताबक बांदर ते वन- माहू अज्जै दे माहू दे पूर्वज हो। बांदरे ते माहूएं दियां नुहारां बी जहारां-लक्खां बरें दी तबदिलियें दे बाद इ'यै नेहियां बनियां। जेकर एह् आखबना बी गल्त नेई जे मनुक्खें दी नुहारें ते सभाएं पर अपने पूर्वजें दा टकोहदा प्रभाव लभदा ऐ। इस्सै करी कुसै मनुक्खै दी नुहार ऊठे आंगर होंदी ऐ ते कुसै दी घोड़े आंगरा कोई लेले आंगर भोला लभदा ऐ ते कोई सान्ना आंगर फिटे दा। कुसै दी चैडी छाती ते पतली कमर शेरा दा चेता करांदी ऐ ते कुसै दियां लम्मियां लत्तां शुतुरमुर्ग दा। कुसै माहू दियां अक्खीं सील गवै आंगर होंदियां न ते कुसै जनानी दियां अक्खीं हिरनी आंगर।

प्र० 1. मशहूर साईंसदान डार्विन मताबक माहू दे पूर्वज कुन हे?

प्र० 2. जनानी दियां अक्खीं केहडे जानबरें कन्नै मेल खंदियां न?

प्र० 3. मुट्टे मनुक्खै दी तुलना कोहदे कन्नै कीती जंदी ऐ?

प्र० 4. किस चाल्ली दी डील-डौल आहा मनुक्ख शेरे आंगर लगदा ऐ?

प्र० 5. मनुक्खै दी शकल उप्पर कैहदा-कैहदा प्रभाव होंदा ऐ?

(ग)

एह जगत प्रसिद्ध बाख ऐ जे नरोए तनै च नरोए मनै दा बास होंदा ऐ। मन नरोआ ऐ, इसदा पता थर्मामीटर जां कुसै होर यंत्र थमां नई लगदा, बल्के साढी सोच थमां साढे विचारे थमां, साढी गल्ल बात थमां, साढे कार-व्यहार थमां, साढे हाव-भाव थमां लगदा ऐ। जेहदा इन्सान तनावमुक्त ते शांत चित्त रवै, हालात कनै सामाप्त बनाई रखै

ਸਮਝੇਆ ਜੰਦਾ ਏ। ਜੇ ਉਸਦਾ ਮਨ ਨਰੋਆ ਏ। ਸਾਫ਼ਾ ਸ਼ਰੀਰ ਇਕ ਐਸੀ ਸੇਸ਼ਟ ਰਚਨਾ ਏ। ਜੇਹੜੀ ਕੇਈ ਚਾਲਲੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾਂ ਗੀ ਚਲਾਨੇ ਚ ਨੁਮਾਧਾਂ ਭੂਮਿਕਾ ਨਭਾਂਦੀ ਏ। ਅਜੈ ਜਮਾਨੇ ਨ ਸਿਗਰੇਟ ਪੀਨਾ ਏਕ ਫੈਸ਼ਨ ਜਨ ਬਨੀ ਗੇਦਾ ਏ। ਪਰ, ਸਿਗਰੇਟ ਪੀਨੇ ਕਰੀ ਫੇਫਡੇ ਦਾ ਕੈਸਰ, ਡ੍ਰੋਨਕਾਈਟਸ, ਏਮ ਫੀਜਿਯਾ ਜਨੇਹੁੰ, ਜਾਨ ਲੇਵਾ ਰੋਗ ਲਾਗੀ ਜਾਂਦੇ ਨ। ਨਸ਼ਾ ਸ਼ਵਾਸਥ ਦੇ ਕਨੈ-ਕਨੈ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਮਾਜੀ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਖੇਤਰੋਂ ਲੇਈ ਬੀ ਬਡਾ ਗੈ ਘਾਤਕ ਏ।

ਪ੍ਰ੦ 1. ਸੇਵਤ ਨਰੋਈ ਕਿਧਾਂ ਰੌਹਣੀ ਏ?

ਪ੍ਰ੦ 2. ਨਸ਼ਾ ਕੇਹੜੇ-ਕੇਹੜੇ ਖੇਤਰ ਚ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਏ?

ਪ੍ਰ੦ 3. ਨਰੋਏ ਮਨ ਦਾ ਕਿਧਾਂ ਪਤਾ ਲਾਯਾ ਜਾਈ ਸਕਦਾ ਏ?

ਪ੍ਰ੦ 4. ਸਿਗਰੇਟ ਪੀਨੇ ਕਨੈ ਕੇਹੜੀ ਬਮਾਰੀ ਲਾਗਦੀ ਏ?

ਪ੍ਰ੦ 5. ਸਾਫ਼ਾ ਸ਼ਰੀਰ ਕਿਸ ਚਾਲਲੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਏ?

ਸੁਆਲ-2

(4×4= 16)

ਦਰਸ਼ਾਨੇ ਜਬਾਬ ਆਹੂਲੇ ਸੁਆਲ :-

(ਕ) ਵੇਦ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਨਰੇਨਦ੍ਰ ਖੜੁਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਜੀਵਨ ਪਰਿਚੇ ਅਪਨੇ ਸ਼ਬਦੇਂ ਚ ਲਿਖੋ?

(ਖ) ਤਵੀ ਤੇ ਚਨਾਂਡ ਜਾਂ ਬਡੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸਾਰ ਅਪਨੇ ਸ਼ਬਦੇਂ ਚ ਲਿਖੋ?

(ਗ) ਨਿਲਾਮਕਾਰ ਦੇਵ ਸ਼ੋਰ्मਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੁੰਦਾ ਜੀਵਨ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਪਰਿਚੇ ਲਿਖੋ?

(ਘ) ਗਜ਼ਲਕਾਰ ਰਾਮਲਾਲ ਰਾਮਾ ਜਾਂ ਦਰਸ਼ਨ ਦਰਸ਼ੀ ਜੀਵਨ ਪਰਿਚੇ ਦਸਦੇ ਹੋਈ ਤੁਵੀ ਸ਼ਾਯਰੀ ਬਾਰੈ ਲਿਖੋ?

ਸੁਆਲ-3

ਕੁਨੇਂ ਨ ਮੌਂ ਸੁਆਲੋਂ ਦੇ ਜਬਾਬ ਦੇਓ।

(3×9= 27)

1) ਤਵੀ ਤੇ ਚਨਹਾ ਕਵਿਤਾ ਚ ਕਵਿਤੀ ਨੇ ਚਨਹਾ ਗੀਤ ਨਾਗੈ ਆਂਗਰ ਸੁਂਕਦਾ ਕੀ ਗਲਾਏ ਦਾ ਏ?

2) ਪ੍ਰਣ ਕਵਿਤਾ ਗਹੋਂ ਕਵਿ ਕੇਹੁੰ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਨਾ ਚਾਂਹਦਾ ਏ?

3) ਗਜ਼ਲ ਚ ਅਮਨ ਚੈਨ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਨ ਕੇਹੜੇ ਲੋਕੋਂ ਬਕਖੀ ਸ਼ਾਯਰ ਨੇ ਇਸਾਰਾ ਕੀਤੇ ਦਾ ਏ?

4) "ਰੰਤ ਸਾਗਰੈ ਬਿਚ੍ਚ ਫਸਨੇ" ਕਨੈ ਕਵਿ ਦਾ ਕੇਹੁੰ ਅਮਿਕਾਧ ਏ?

5) ਸਿਗਰੇਟ ਪੀਨਾ ਚੰਗਾ ਕੀ ਨੇਈ ਸਮਝੇਆ ਜੰਦਾ?

6) ਗੁਲਾਬਦੀਨ ਗੁਜ਼ਰੈ ਅਪਨੇ ਪਰੈਫੇ ਦੀ ਖਾਤਰ ਕਿਧਾਂ ਕੀਤੀ?

7) ਟਰ ਕੁਸੀ ਆਖਵੇਦ ਨ?

8) ਡਾ.-ਬੈਂਡ ਪੈਦਾ ਹੋਨੇ ਦੇ ਕੇਹੁੰ ਕਾਰਣ ਨ?

9) ਚਾਚੀ ਜੱਤੀ ਤੇ ਬੂਆ ਸੱਤੀ ਕੋਲਾ ਨਿਦੀ ਕੀ ਡਰਾ ਕਰਦਾ ਹਾ?

10) "ਬੋਬੀ ਕਨ੍ਹੂ ਔਗ" ਕੁਨ ਤੇ ਕੀ ਆਖੇਆ ਹਾ?

11) "ਓਹੁੰ ਹਾਰੀ ਗੇਆ" ਕਹਾਨੀ ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ?

12) ਮਾਂਗਲ ਸਿੰਹ ਨੇ ਅਦਾਲਤੀ ਚ ਜਾਇਥੈ ਕੇਹੁੰ ਕੀਤਾ?

ਸੁਆਲ-4

2×6=12

ਛੇਠ ਦਿਨੇ ਗੇਦੇ ਸੁਆਲੋਂ ਚਾ ਕੁਨੇਂ ਛੇਂ ਸੁਆਲੋਂ ਦੇ ਜਬਾਬ ਦੇਓ।

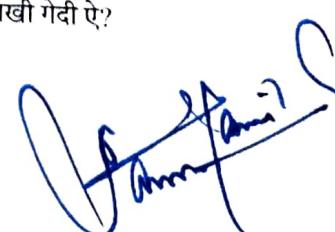
1) ਤਵੀ ਤੇ ਚਨਹਾ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਕਵਿਤੀ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ?

2) ਡਾ. ਅਰਵਿੰਦ ਹੋਂਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ?

3) "ਏਹੁੰ ਕੇਹੜੇ ਸਾਹਬ ਨ ਲਾਈ ਕਰਦੇ" ਕਵਿਤਾ ਕੇਹੜੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮਸਥਾ ਗੀ ਲੇਇਥੈ ਲਿਖੀ ਗੇਦੀ ਏ?

4) ਦਰਸ਼ਨ ਦਰਸ਼ੀ ਹੁੰਦਾ ਜਨਮ ਕੇਹੜੇ ਬਾਰੇ ਚ ਹੋਆ ਹਾ?

5) ਰਾਮਲਾਲ ਰਾਮਾ ਹੁੰਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਕੇਹੁੰ ਨਾਂ ਏ?

- 6) विशन सिंह दर्दी होर कुत्थूं दे रैहे आहे न?
- 7) "कुंडलियां" दे कवि दा नांड केहे ऐ?
- 8) "कैदी दा खत" कविता च कवि केहे आखना चांहदा ऐ?
- 9) घडी कविता च कवि केहे आखना चांहदा ऐ?

सुआल- 5

व्याकरण:

क) स्कूल दी पिकनिक लेई जाने आस्तै प्रार्थना पत्र लिखो?	(4)
ख) फाकका, सौखा, न्हेरा, सच्च शब्दे चा कुनें त्राऊं दे विलोम शब्द लिखो?	(3)
ग) पानी, ठंड, चिट्ठा, सूहा शब्दे चा कुनें त्राऊं शब्दे दे समानार्थक शब्द लिखो?	(3)